

ročník 20
Jún 2018
číslo 5

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

**Eucharistia - sviatosť lásky
a pokory**

Eucharistia - sviatosť lásky a pokory

Skončili sme veľkonočné obdobie a slávime ďalšie veľké sviatky či tajomstvá našej viery. V tomto týždni je to sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi. Z jednej i druhej „strany“ tohto sviatku ho lemujú prvé sväté prijímania našich detí vo farnosti.

Eucharistia je veľké tajomstvo, ale i dar samotného Boha nám, ľuďom. Neustále potrebujeme v sebe prehĺbovať túto vieru, ale i vďačnosť. Tento sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi by sme mohli nazvať aj sviatkom pokory. Tu sa prejavuje nekonečná Božia láska k nám, ľuďom. Kto z nás ľudí by bol schopný dať sám seba celého do rúk tým druhým? Ako si úzkostlivo strážíme svoju vnútornú bytosť. Mnohým z nás robí problém dať niečo aj zo svojho vlastníctva. Ale vzdať sa druhému napospas, dať mu celého seba - to je vrcholný prejav lásky.

Eucharistia je vydanie Krista do našich rúk s tým rizikom, že od mnohých z nás bude zneuctený. Preto si chceme pripomenúť, že Telo a Krv Krista sú nielen pokrmom pre naše duše, pre večný život, ale eucharistický Ježiš je pre nás tiež dôvodom klaňania sa a úcty. Tento sviatok bol ustanovený nielen preto, aby sme Pána chválili a ďakovali mu za tento neoceniteľný dar, ale aj preto, aby sme mohli odčiniť nespočetné urážky Najsvätejšej Sviatosti, častokrát našu ľahostajnosť a nezáujem voči nej.

Uvedomme si živo, čím sme sviatostnému Kristovi zaviazaní a čo mu dlhujeme. Nech je pravda, to čo spievame: „Klaniam sa ti vrúcne...“

d. o. Marek

OBSAH

Eucharistia-sv. lásky a pokory 2

KATECHÉZA

Homília na Božie Telo, rok B 4

Púť Rádia Lumen 6

ROZHOVOR

Mgr. Miroslav Turák 8

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Život v službe evanjelia 13

Biskup Jozef Čársky 16

Božské srdce stále bije 18

Elias Vella 4. časť 21

Zo života Cirkvi 22

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, kamáratí! 26

Máš problém? (65. časť) 27

Trampoty v manželstve (123. časť) 28

Ohlášky, Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútoraná predná: P. Čech

Vnútoraná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: P. Čech

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vífaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** d. o. Ján Biroš, Martina

Gondová, Žofia Jenčová, Mária Magdová,

Monika Magdová, Paula Mihoková, Peter

Stašik, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116e-mail: vitez@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvitez.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: M. Magda

Modlitba za Slovensko

Všemohúci Bože, na príhovor Sedembolestnej Panny Márie a svätého Michala, archanjela ťa prosíme o pokoj a poriadok v našej krajine. Ved' nás k tomu, aby sme si uvedomili potrebu chrániť dôstojnosť a posvätnú hodnotu života každého človeka, neprípustnosť korupcie, rozkrádania, klamstva a akéhokoľvek konania na úkor blížnych a pochopili, že cestou k zmene spoločnosti je naše obrátenie. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

KATECHÉZA

k sviatku Najsvätejšieho Tela a Krvi v roku B
pripravil: Podbrezovský

„Kto je moje Telo a pije moju Krv, má život večný“

Už pozemský chlieb je zázrakom jeho múdrosti.

Milí veriaci,

To, čo je večné, je dôležitejšie než to, čo je dočasné, pozemské. Avšak i pozemské je veľké a priamo zázračné, lebo to mohol vytvoriť len všemohúci Boh. Všetko pozemské je tiež dielom Božím a určené pre nás na dočasné užívanie a poznávanie Božej dokonalosti a veleby a tak na získanie si zásluh pre večnosť. Tak aj chlieb večný je dôležitejší ako chlieb pozemský.

Ludstvo poznalo najprv chlieb pozemský a len postupne ho Boh viedol k tomu, aby poznalo aj večný chlieb. Ludstvo od počiatku poznalo chlieb, lebo z múdrosti Božej obsahuje všetky základné látky, ktoré sú potrebné pre výživu. Už Kain a Ábel obetovali Bohu zo svojho majetku, Ábel obetoval z oviec a Kain z obilia. Tieto obety sa zachovali po celé veky. Lebo keď prišiel Abrahám do prisľúbenej zeme, našiel tam kráľa a veľkňaza Melchizedecha, ktorý obetoval Bohu chlieb a víno. Mojžiš potom z vôle Božej učil ľud, aby Bohu prinášal obete zo svojho majetku, zvieratá, víno a múku. Všetko nám dáva Boh zo svojej dobroty a múdrosti. Už pozemský chlieb je zázrakom jeho múdrosti. Ten zázrak znázornil ešte ako väčší, keď na púšti dal ľudu chlieb z neba a tí ho jedli štyridsať rokov. Nepoznáš človeka, ktorému by sa prejedol chlieb.

Z evanjelií vieme, že Pán Ježiš počas svojho verejného účinkova-

nia nasýtil zázračne ľud, keď ho tak zaujato počúvali, že zabudli na pozemský pokrm. Po zázračnom nasýtení ľudia znova hľadali Ježiša, aby sa zasa nasýtili zázračne rozmnoženým chlebom. Vtedy na ich prekvapenie im Pán Ježiš povedal, že im dá chlieb, ktorý ich urobí nesmrteľnými. Keď ľudia chceli taký chlieb, po ktorom nebudú znova hladní, Pán Ježiš im povedal, že chlieb, ktorý im dá, je jeho telo za život sveta. Keď nechceli uveriť, že im môže dať ješť svoje telo, pridal ešte, že ak nebudú ješť jeho telo a piť jeho krv, nebudú mať v sebe život.

A pokračoval: „Kto je moje Telo a pije moju Krv, má život večný a ja ho vzkriesim v posledný deň. Moje Telo je opravdivý pokrm a moja Krv je opravdivý nápoj.“ Keď to Židia počuli, pohoršili sa a odišli. Nechceli počúvať také niečo. Nespomenuli si na zázraky učiteľove a neuverili, že keď mohol urobiť iné veľké skutky, že môže urobiť aj to, čo teraz hovorí. Apoštoli tiež nechápali, ale oni si spomenuli na veľké skutky Pánove a uverili, i keď nechápali. Peter v mene všetkých odpovedal Majstrovi: „Pane, a ku komu by sme išli? My sme uverili, že len ty máš slová večného života.“ Apoštoli i keď nechápali, mali rozumové dôvody, aby uverili Ježišovi.

Keď potom pri poslednej večeri Pán Ježiš splnil svoj prisľub a premenil chlieb na svoje Telo a víno na svoju Krv, pochopili, ako to Ježiš myslel. Avšak aj vtedy videli len

chlieb a víno, ale uverili Ježišovi, že to je Jeho Telo a Jeho Krv. Uctili si Ježiša tým, že viac verili jeho slovám ako svojim očiam. Oni videli len farbu, tvar chleba, cítili jeho vôňu, ale verili, že podstata je iná, že je to Telo a Krv Kristova. Svätý Tomáš Akvinský píše: „Aj vo vnútri vtáčieho vajca sa to vnútorne premení na živé vtáča a vonkajšia škrupina zostane rovnaká ako predtým.“ Je to pekné vysvetlenie, ale aj tak nevystihuje, že pri premenení chleba a vína sa premieňa celá podstata na Božie telo a Krv, iba spôsoby zostávajú podobné ako predtým.

Pán Ježiš pri poslednej večeri podával svoje Telo a svoju Krv vlastnými rukami apoštolom a povedal im, aby vzali a jedli, vzali a pili. Nakoniec pridal: „Toto robte na moju pamiatku.“ To je ustanovenie Oltárnej Sviatosti, ustanovenie svätej omše a ustanovenie kňazstva. Svätý Tomáš Akvinský napísal, že sväté prijímanie - Eucharistia - účinkuje podobne ako chlieb a víno - pozemský pokrm, ktorý sa spája čo najužšie s telom, udržuje nám život a napomáha vzrastu, odníma únavu a slabosť a dodáva telu silu, poskytuje mu istú rozkoš (lahodí chuti) a pôsobí ako prostriedok na ducha. Podobne účinkuje na dušu i telo nebeský Chlieb.

Eucharistia teda rovná sa vzdávanie vďaky. Nuž ďakujeme Ti, Bože, za chlieb pozemský. Ďakujeme Ti, Bože, za chlieb nebeský. Amen.

Oltáriky zo sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi; snímka: Martin Magda

Púť rádia Lumen - Krakov - 5. 5. 2018

Výzvy k vnútornej slobode

Skoro 120 pútnikov na troch autobusoch z našej farnosti putovalo do Svätyně Božieho milosrdenstva v Krakove - Łagiewnikach. Túžba stretnúť sa tam, kde sv. sestra Faustína "komunikovala" s Pánom Ježišom, oslovuje čoraz viac. Aj z našej farnosti bolo niekoľko "novicov". Ponúkame Vám homíliu nášho košického pomocného biskupa Mareka Forgáča a nádherné svedectvo spolupútničky z Prešova.

Prišiel raz istý reportér za jednou rehoľnou sestrou do karmelitánskeho kláštora. Keď ju uvidel stáť za mrežami, zvolal: „Pri tejto mreži končí sloboda.“ Rehoľná sestra mu však s dôvtipom povedala: „A z ktorej strany?“ Vidíme, že na slobodu sa možno pozeráť rôzne. Pre niekoho byť slobodný znamená robiť si, čo sa mu zachce. Pre iného byť slobodný znamená odovzdanosť Bohu, hoci by bol aj za mrežami.

Dnes sme si v prvom čítaní vypočuli krátky príbeh zo Skutkov apoštolov o tom, ako Pavla a Sílasa vo Filipách obrali o šaty, dali ich zbičovať, vymerali im veľa rán, nohy im dali do kľady a vrhli ich do väzenia. Ale Pavol a Sílasi o polnoci spievali chválospevy (Sk 16,22-34). Vidíme tu, ako niekto môže byť bez vonkajšej slobody, ako môže byť uväznený za mrežami a ako si pritom môže spievať, teda byť vnútorne slobodný.

My sme sa tu dnes zišli na púti, na mieste, ktoré nám osobitne prirástlo k srdcu - pri svätyni Božieho milosrdenstva v Krakove. Prečo vlastne putujeme? Je to prastará tradícia Cirkvi. Na púti si vytvárame priestor pre modlitbu, na ktorú si počas každodenného života nevieme nájsť dostatok času. Počas púte vytvárame spoločenstvo s ostatnými spolupútnikmi. Z púte si odnášame duchovný zážitok a povzbudenie do života. Ale púťou si aj pripomínáme, že sme na tomto svete iba cestovatelia, že tu nie sme doma, lebo naša vlasť je v nebi. A preto si chceme znovu nadobudnúť túto vnútornú slobodu od vecí tohto sveta.

Prešli sme za naše Tatry, tu do Krakova na sväté miesto, kde sa uctieva Božie milosrdenstvo. A odtiaľ sa chceme pozrieť na našu domovinu, na náš každodenný život a uvedomiť si, čo si bežne neuvedomujeme. Tu, z druhej strany Tatier chceme uvažovať nad sebou i našou slovenskou realitou. Tu si pripomíname sv. Faustínu i veľkého pápeža sv. Jána Pavla II., ktorí mali ten dar, že sa vedeli pozeráť na veci s odstupom a z perspektívy neba. Skúsme takto hľadiť cez Tatry do našich životov a našej spoločnosti a rozlišovať, ako nám to naznačuje dnešné evanjelium, ktoré rozlišuje to, čo je zhora, teda Božie a to, čo je z tohto sveta, teda pozemské (Jn 3,31-36). Kde sa vlastne skutočná sloboda končí a kde začína?

Už takmer tridsať rokov žijeme v slobodnej krajine, keď nie sme otrokmi nejakého systému či ideológie. Ale táto sloboda môže byť zradná. Sv. Ján Pavol II., tento pútník z tejto strany Tatier, keď padol totalitný režim v krajinách východnej a strednej Európy, v posolstve k Svetovým dňom mládeže v Čenstochovej v roku 1991 povedal, že je dobré, že sme dostali dar vonkajšej slobody, ale zároveň prorocky dodal: „Nestačí vonkajšia sloboda, je potrebná hlavne vnútorná sloboda ducha.“ Nuž rozmyšľajme spolu, kde a kedy sa na našom Slovensku môže vytrácať sloboda ducha?

Lev Nikolajevič Tolstoj v jednej zo svojich kníh opisuje chudobného obuvníka, ktorý žil veľmi skromným životom a rád si pri svojej práci spieval. No vedľa neho žil istý boháč, ktorému veľmi prekážal obuvníkov spev. Preto rozmyšľal, čo urobiť, aby ho umlčal. Raz vzal mešec peňazí, ktorých mal dosť a hodil ho cez okno obuvníkovi do domu. A od tej chvíle obuvník prestal spievať. Mešec peňazí ho umlčal. Prečo asi?

Áno, jedným z tých fenoménov, ktoré ohrozujú slobodu ducha, je „mešec peňazí“, teda materiálne dobrá. Práve tento „mešec peňazí“ nám často berie vnútornú slobodu, takže sa vytráca „melódia nášho života“ a už nie sme tak vnútorne slobodní ako apoštol Pavol a Sílasi, ktorí si aj za mrežami spievali.

Podľa mnohých naše Slovensko ešte nikdy v histórii tak materiálne neprosperovalo ako teraz. Vďaka Pánu Bohu za to, ale jedným dychom musíme dodať, že táto materiálna prosperita ohrozuje slobodu nášho ducha. Je to nebezpečenstvo „zlatého teľata“. Podobne ako vyvolený národ putujúci púšťou podľahol tejto nezriadenej túžbe mať niečo, uchopiť niečo, tak sme v tomto nebezpečenstve aj my.

Vidíme to na úrovni jednotlivca. Mnohí ľudia, ktorí boli predtým chudobnejší, veľmi rýchlo a niekedy nečestným spôsobom zbohatli, ale ich bieda nezmizla, len sa pretransformovala z biedy materiálnej na biedu duchovnú či morálnu, pretože už všetko vidia iba cez okuliare osobného prospechu.

Vidíme to aj na úrovni rodiny. Koľko je takých rodín, ktorým práve „mešec peňazí“ vzal harmóniu, či melódiu, pokazil alebo aj rozbil manželský vzťah, pokazil alebo aj rozbil predtým pokojné rodinné vzťahy. A zasa, koľko je takých rodín, ktoré možno

snímka: Martin Magda

aj z úprimnej túžby materiálne si pomôcť hľadajú také riešenia, kde manželia žijú kvôli práci dlhodobo odlúčení a ako často to prináša krízu do vzťahov, niekedy aj s tragickým koncom.

Vidíme to aj na úrovni spoločnosti. Ako sa nám do spoločnosti vkradli tieto materiálne pokušenia, takže ľudia, ktorí majú zodpovednosť za spoločnosť, už nie sú ochotní urobiť to, čo sú povinní urobiť, ale očakávajú za to nespravodlivú materiálnu odmenu. Veľmi je naša slovenská realita presiaknutá týmto neduhom. Pápež František sa raz takto vyjadril: „Korupcia je apokalypsa demokracie, rúhanie, kultúra smrti, zlo, proti ktorému treba rázne bojovať!“

Nuž, „mešec peňazí“ môže byť a aj je veľkým pokušením. Ďakujeme Pánu Bohu za všetkých, ktorí dokážu rozlišovať pravé hodnoty, ktorí si nedajú len tak ľahko zlomiť charakter možnosťou ľahko získať materiálne dobré. Božie slovo i skúsenosť nás učí, že to neprináša požehnanie. Nedajme si vziať požehnanie za „misu šošovice“, ako to poznáme z príbehu o Ezauovi a Jakubovi. Nedajme si vziať požehnanie našich rodín, nedajme si deformovať našu spoločnosť neobmedzenou túžbou po hmotných hodnotách. Ostaňme vnútorne slobodnými, aby sme nestratili „melódiu“ nášho kresťanského života.

Je tu aj iné ohrozenie vnútornej slobody a to je neviazanosť. Nemyslím tu len neviazanosť ako hýrivosť či rozkoš. Myslím skôr na neviazanosť súvisiacu s neochotou zaviazat sa na celý život. Myslím skôr na odmietanie celoživotného záväzku. To, čo kedysi bolo samozrejmosťou, je dnes už pomaly vzácnosťou. Stále by sme si chceli hovoriť, že sme kresťanské Slovensko, ale mnohé parametre nám naznačujú, že v skutočnosti sme pod silným vplyvom negatívnych činiteľov západnej kultúry, medzi ktorými je aj voľnosť zväzkov ľudí.

V niektorých častiach našej krajiny sa dnes rozpadáva viac ako polovica manželstiev. Jedna z posledných európskych štatistík hovorí, že na Slovensku sa viac ako 40% detí narodí mimo manželstva. Tieto javy našej spoločnosti majú svoje hlboké dôvody, medzi ktoré patrí aj to, že ľudia strácajú ochotu vytvoriť celoživotný záväzok.

Samozrejme, nie je to ľahké. Ťažko je zaviazat sa v tejto premenlivej dobe s dôsledkami do konca života. Vidíme to na evidentnom poklese duchovných povolání a vidíme to aj na náraste spolužitia bez manželstva. Ľudia sa cítia slobodní vstúpiť i vystúpiť zo vzťahu, alebo aj ostať neviazaní vzťahom po celý život. I tu však možno vidieť mylné chápanie slobody, ktoré skôr či neskôr končí v opustenosti a samote ako novom fenoméne modernej spoločnosti. A to je koniec-koncov vnútorné väzenie. Sv. Ján Pavol II. povedal: „Sloboda nie je svojvoľfa. Neexistuje sloboda bez viazanosti!“

Nechceme však len horekovať nad aktuálnou situáciou. Skôr potrebujeme pochopiť, že sme sa dostali do situácie, kedy

stále viac a viac potrebujeme mladým ľuďom ukazovať krásu sviatostného manželstva i duchovného povolania - a to predovšetkým prostredníctvom osobného svedectva.

Najmä rodičia a starí rodičia majú svojím životom ukázať, že niet krajšej radosti, ako je radosť z obetovania sa. Že láska nie je len premenlivý pocit, ale že lásku možno žiť aj na spôsob prikázania, ako nám o tom hovorí Ježiš. Že vernosť povolaniu, vernosť záväzku v manželstve patrí medzi vznešené ideály, pre ktoré sa oplatí žiť, ba dokonca aj zomrieť. A k tomu potrebujeme aj príklad verných a oddaných kňazov i zasvätených, ktorí majú jasno v tom, kde sa sloboda končí a kde začína.

Skutočná vnútorná sloboda však súvisí aj so zodpovedným rozlišovaním. Otvorené hranice našej krajiny nám priniesli mnoho užitočných príležitostí, ale zároveň spôsobili akýsi vír rôznych čudných názorov, postojov, filozofií a ideológií. Z totalitnej minulosti sme si zvykli na to, že sa niet veľmi medzi čím rozhodovať, lebo tých možností bolo málo. Tiež sme si zvykli, že nepriateľ kresťanskej viery je veľmi jasne definovaný.

Avšak v súčasnosti je veľmi veľa možností výberu. Myslím hlavne na výber štýlu života, štýlu vzťahov, svetonázoru i postojov. Zároveň nepriateľ kresťanskej viery je oveľa rafinovanejší a sofistikovanejší, ťažko identifikovateľný. Totiž nie každý, kto chce nám kresťanom pomôcť, to s nami skutočne myslí dobre. Z tohto pohľadu je život kresťana v súčasnej dobe ešte ťažší, ako bol v minulosti. A preto skutočná sloboda si vyžaduje zodpovedné rozlišovanie.

Nejde totiž len o to, že tu máme napríklad doširoka rozvinutý potravinový priemysel, sebedomom sa rozširujúcu gender ideológiu alebo potichu sa vkrádajúci extrémizmus. Nejde totiž len o to, že sa so zdesením takmer v priamom prenose musíme pozeráť na eutanáziu malého chlapca proti vôli jeho rodičov. Myslím, že v týchto jednotlivých veciach by sme mali mať jasno a mali vedieť, kde sa končí a kde začína skutočná sloboda.

Skôr je problémom to, že sa zvláštnym spôsobom protichodné hodnoty paradoxne spájajú. A tak máme ľudí, ktorí na jednej strane prezentujú obranu manželstva ako zväzku muža a ženy, ale na druhej strane majú nízky ba až skorumpovaný morálny kredit. Máme ľudí, ktorí chcú bojovať za ochranu života od počatia, ale zároveň možno u nich vnímať nenávisť až agresivitu k určitým skupinám. Máme ľudí, ktorí chcú eliminovať korupciu, ale zároveň otvorene prezentujú svoj ateizmus a negatívne postoje ku kresťanom a ich zásadám. Máme ľudí, ktorí hlasne kritizujú nespravodlivosť, ale chýba im citlivosť či súcit voči nepriateľom, keď sú v ťažkej situácii.

Ako sa v takej spoločnosti zorientovať? Na mnohé otázky ani v tejto chvíli nevieme dať odpoveď, len by sme sa radi opýkali ako strážnik z dnešného čítania: „Čo mám robiť, aby som bol spasený?“ A radi by sme s apoštolom Tomášom zvolali, ako to on spontánne vykriekol pri poslednej večeri: „Pane, akože môžeme poznať cestu?“ (Jn 14,5) Ježiš mu však jasne odpovedal: „Ja som cesta, pravda a život.“

Áno, v tej spleti rôznych ciest niet inej pravej cesty, niet inej pravdy, niet iného života. A sv. Augustín zasa hovorí: „Neexistuje iná skutočná sloboda, ako je sloboda tých, ktorí sa pridávajú Božieho zákona.“ Po takej slobode túžime. A dodajme, že si prajeme slobodu tých, ktorí sa pridávajú celého Božieho zákona, nielen niektorých jeho častí.

Preto si potrebujeme zachovať pevnú vieru a tá nás udrží. Walter Ciszek, jezuita poľského pôvodu, ktorý dlhé roky pretrpel vo väzniciach a gulagoch pre svoju vieru, takto vraví: „Nie ja som si udržal vieru, ale viera udržala mňa!“ Viera nás udrží. Iste, je dôležitá materiálna prosperita národa, je dôležitá integrácia do štruktúr moderného sveta. Ale toto všetko v hraničných situáciách života stráca svoju silu. Viera nás udrží ako jednotlivcov aj ako národ.

Vrátime sa domov. Povzbudení, duchovne obohatení, a snád, viac vnútorne slobodní. Pôjdeme cez Tatry a prídeme na hranicu našej vlasti. Verím, že si tam nebudeme musieť povedať: „Tu končí sloboda...“ ako to poznamenal reportér na návšteve reholnej sestry.

Sme predsa veľkonočný ľud! Máme dar slobody - a nielen tej vonkajšej, ale predovšetkým tej vnútornej. Ako apoštol Pavol - ten, ktorý si spieval vo väzení - hovorí v liste Galaťanom: „Túto slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva“ (Gal 5,1).

Sme pútnici a naša vlasť je v nebi. A kým sme tu, chceme s opravdivou slobodou spievať veľkonočný chválospev. Nech ho nič neprehluší, nech ho nič neumlčí. Akokolvek by sme boli slabí a krehkí, Boh vo svojom milosrdenstve nás neustále prijíma a obdarúva. Poprajme si teda odvahy byť čitateľným svedectvom o Božom milosrdenstve na tomto svete. Nech nás viera drží v našej krajine pod Tatrami.

Ďakujeme košickému pomocnému biskupovi Mons. Marekovi Forgáčovi za poskytnutie homílie v textovej podobe.

prevzaté z www.lumen.sk; pripravil M. Magda

snímka: Marín Magda

Rozhovor

Mgr. Miroslav Turák

**Slávnostný kazateľ
na odpustovej slávnosti
sv Jozefa, robotníka,
farár zo susednej
farnosti Krížovany.**

Ako doteraz všetkých našich „rozhovorových“ hostí aj vás, duch. otec, vítam pri našom redakčnom mikrofóne. Aj vám položím rovnakú prvú otázku, aby ste sa našim čitateľom bližšie predstavili.

Nie je žiadnym tajomstvom, že pochádzam zo Šariša, mojou rodinou obcou je Kamenica nad Torysou. Mám 42 rokov, som ešte pomerne mladý, ale medzi deťmi som už starý. Mám troch súrodencov, ja som najmladší „Benjamínek“, všetci sú odo mňa múdrejší a starší. Mám už len mamu, starí rodičia aj z jednej aj z druhej strany zomreli, podobne ako aj otec, ktorý zomrel pred šiestnástimi rokmi, akurát v tom roku, keď ma vysvätili. Aj mama aj otec pochádzajú z Kamenice. Tam som chodil aj do škôlky a školy. Z tej škôlky mi utkveli dva momenty. Jeden sa hanbím hovoriť a ten druhý súvisí s tým, že mojou túžbou bolo stať sa profesionálnym šoférom a automechanikom. Tak už v škôlke som mal také umelé autíčko, kde som šoféroval. Mám aj fotografiu, kde sedím v tom autíčku s dobrým kamarátom, ktorý zhodou okolností sa stal mojím susedom,

snímka: Martin Magda

lebo si vzal za manželku moju susedku. V škôlke sme boli najväčší kamaráti a to nám aj ostalo. Tak sme sa tam delili o to jedno auto. No a síce šoférujem, ale nie profesionálne.

Prejdime k tomu, kedy sa to z toho šoféra presmerovalo na niečo úplne iné. Kamenica je veľká obec?

Áno, je to veľká obec, má 1800 obyvateľov, okolo 700 čísiel domov. Je to farnosť a má ešte ďalšie filiálky Kyjov a Lúčka-Potoky.

Aké boli ďalšie školy, ktoré ste absolvovali?

1. - 4. to bola Kamenica a 5. – 8. už bola škola v Lipanoch.

Bolo už toto obdobím, kedy ste už nejakým spôsobom pocítili túžbu po duchovnom povolaní?

Bolo to u mňa veľmi zaujímavé, lebo aby to bolo povolaním, tak to si vyžaduje Božie volanie. A so

mnou to mal Pán zložitý a ťažký. Ale poslal mi do cesty jedného z kňazov Peťa Sedláka, v súčasnosti farára v Rožkovanoch, ktorý sa ma vždy pri spovedi pýtal, či idem ďalej. A ja som odpovedal, že do školy. Chcel som byť automechanikom. Nechceš si urobiť nadstavbu? Nie, nechcem, bola moja odpoveď. Pri ďalšej spovedi znova: Čo, už si si to rozmyslel? Nie, ja ani nad tým nerozmýšľam. No a tak mi to často opakoval, až sa mi to stalo skutočnosťou, že počas jeho pôsobenia som sa prihlásil do seminára. On potom od nás odišiel a prišiel nový duchovný otec Ferko Katriňák.

Ale predtým bola ešte nejaká stredná škola.

Bola to len nadstavba, učňovka 3-ročná. Za automechanika som sa podivuhodným spôsobom nedostal, lebo mohli zobrať 60 detí

snímka: Martin Magda

a hlásilo sa 360 uchádzačov v tom roku. Tak som predpokladal, že nemám šancu sa tam dostať. A tiež mi poradili starší, že pri takom počte je to percento úspechu mizivé. Tak som sa nahlásil tam, kde išlo detí o dosť menej a to boli elektrikári. Takže som vyučený elektrikár rozvodových zariadení.

Číže ste sa aj vplyvom duch. otca Petra dostali do seminára.

Áno, obaja ma tam učili. ThDr. Peter Sedlák cirkevné dejiny a d. o. František ma učil dogmatiku. Takže ľahké to nebolo.

V ktorom roku ste teda nastúpili do seminára?

Nastúpil som v roku 1995 a končil som v roku 2002. Boli to roky, kedy sa rekonštruoval kňazský seminár. Vtedy sme chceli rýchlo, rýchlo ukončiť štúdium, ale teraz by sme sa ešte radi vrátili do študentských čias.

Po kňazskej vysviacke určite prišla prvá kapláňka. Tešili ste sa?

Novovysvätený novokňaz je určite plný očakávaní. A je veľmi dôležité, kam pôjde. Ja som sa ocitol v Sabinove. To bola moja prvá kapláňka, pretože tam som si robil aj základnú vojenskú službu pri pánovi dekanovi Naščákov, dnes už nebohom.

A ďalšie vaše pôsobiská?

Po Sabinove to bola Sol 2 roky, po Soli Prešov-Sekčov, tam som bol 3 roky. Potom Stropkov a nakoniec Belá nad Cirochou, tam som bol 3 roky kaplánom a odtiaľ som išiel do Ohradzian za správcu farnosti. Tam som bol 5 rokov.

A v súčasnosti ste našim „susedom“.

Áno, som vaším susedom a som tomu rád. Som vo farnosti Križovany, ktorá má filiálky Hrabkov a Chminianske Jakubovany. Doko-

py máme pokrstených okolo 3000 ľudí, ale tých, ktorí praktizujú svoju vieru, je veľmi málo. Musím spomenúť, že vo veľkej miere sa nám v tejto farnosti vyskytuje rómske etnikum, je ich okolo 2000.

Tešili ste sa, keď ste sa dozvedeli o tomto svojom novom pôsobisku od otca arcibiskupa?

Tešiť sa, tešiť sa, to je dosť zložitá. Každopádne som mal radosť z toho, keď otec arcibiskup povedal, že má pre mňa farnosť, lebo môže povedať aj, že nič pre teba nemám. Ale tešiť sa..., to až keď človek bude hodnotiť svoj život, tak môže čosi v tejto oblasti povedať. Ale mám radosť, že ma niekde potrebujú. Dnes vám môžu povedať: ďakujeme vám pekne, ale už s vami nepočítame.

Aké plány máte ako správca farnosti Križovany?

Križovany majú veľké plány

a myslím, že takým najväčším plánom je oživiť svoju vieru, čo stojí určite za to. Lebo oživilí svoj chrám, ten materiálny, hmotný, urobili veľkú prácu pred desiatimi rokmi na čele s duchovným otcom Petrom Čorbom, ktorý ich k tomu viedol. Viem, že to nie je jednoduché. Ale Krížovany potrebujú oživiť svoju vieru a keď sa mi podarí im byť v tom nápomocný, vycítiť, aké kroky sa dajú robiť, tak chvála Bohu. A dnes môžem povedať, že som rád, že som tam. Ako bude o rok, to neviem, ale dnes som rád. No a upravujeme okolie kostola, snažia sa veriaci a ukazujú, že majú ten potenciál.

A čo nové je vo fíliálke Hrabkov?

Veriaci v Hrabkove sa posúvajú ďalej, chcú trochu zmodernizovať svoj duchovný život aj navonok a sú odhodlaní postaviť si nový kostol. Súčasny kostol svätých Šimona a Júdu zo začiatku 14. storočia zatiaľ budú využívať naďalej, slúžiť v ňom sväte omše, kým sa nepostaví nový kostolík. A potom ešte zrekonštruovať tento pôvodný, ale tam už budeme potrebovať pomoc. Sú to historické poklady, ktoré je potrebné zachovať, ale prakticky si myslím, že sa treba posúvať ďalej.

No a aký dojem máte z našej farnosti?

No ste nad nami, žiaľ, ste vyšší ako my. Aj nadmorskou výškou aj počtom veriacich. Tu sa také šarišské farnosti, ešte citeľné duchovne, toho tradičného a toho duchovného. Takže dobre som sa cítil na vašom odpuste. Ľudia sviaťtočne oblečení, v porovnaní s mojimi, ktorí sú teraz v montérkach.

Dnes žijeme miestami zvláštnu dobu. Vedeli by ste našim veria-

1. mája 2018 sa dožil 87 rokov Andrej Blizman, otec našej dlhoročnej členky redakčnej rady Anky Blizmanovej.

cim podať nejaký duchovný odkaz, povzbudenie?

Každopádne som myslel na životopis pátra Pia, ktorý si nechal zavesiť na svojej chodbe, keď ňou prechádzal do svojej izby, obraz sv. Jozefa. Vždy, keď sa prechádzal, zastavil sa. Nikto nevie, čo sv. Jozefovi hovoril, ale vždy sa tam pristavil. No a on často opakoval, aby sa ľudia, ktorí za ním prichádzali, modlili. To bola najzákladnejšia vec, ktorú chcel v duchovnom živote, aby sa modlili, aby sa veľa modlili. A nebol to prvý svätý, ani jediný, ktorý toto sám skúsil a aj očakával od druhých. On sa napríklad denne modlil šesťdesiat ružencov. Aj my kňazi vieme, čo je modlitba. Keď ju vynecháme, aký je potom človek

z toho viac ľudský ako posvätený.

Asi by som mohol odkázať skúsenosť pátra Pia, ktorá je pre mňa dosť podstatnou, lebo všetko by malo prechádzať modlitbou. A mať doma sv. Jozefa. Neviem, či ho má každá tunajšia rodina, lebo je to veľká postava, veľká osoba, ktorá je síce v úzadí, ale to preto sme ju vyťahovali vonku svojím životom. Tak toto prajem všetkým víťazantom.

Veď už v samotnom názve obce je, že sú víťazi. Je program, ktorého sa môžu držať, hlavne rodiny pri spoločnej modlitbe. To nám dnes chýba v kresťanských rodinách.

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: Mgr. M. Gondová
a M. Magda

Prezentácia knihy kardinála Jozefa Tomka: Život v službe evanjelia

Kniha o kardinálovi Jozefovi Tomkovi vychádza v okruhu významných výročí, ktoré sú spojené s jeho životom i s miestami, odkiaľ vysiel, kde prebýval, kde pôsobil, pripomína v úvode dnešnej prezentácie autor knihy Mons. Marián Čizmár.

Pozvanie na prezentáciu v aule Teologickej fakulty v Košiciach prijal i samotný kardinál Jozef Tomko, ktorý sa poďakoval autorovi Mons. Mariánovi Čizmárovi, vydavateľstvu Inremax Slovakia i ostatným dobrodincom a spolupracovníkom, ktorí prispeli k vydaniu knihy.

V predslove k tejto knihe kardinál Jozef Tomko napísal: „Keď mi autor tejto knihy predložil návrh napísať môj životopis, nemal som nijakej ťažkosti dať mu svoj súhlas s poznámkou, že nemám nič proti tomu, materiály sú zväčša verejne známe a môj život sa odohrával na známych miestach. Moja kňazská a biskupská služba mala priebeh, ktorý by azda zaujímal predovšetkým slovenských čitateľov, ktorí ma poznali z verejných vystúpení a z kníh, ktoré som napísal po slovensky. Aj keď som niektoré z nich a tiež svoje prejavy na misijných cestách pripravoval a písal v iných rečiach, vždy som myslel na ich možné použitie v nejakej forme pre Slovákov vo vlasti alebo inde na svete, keď sa to raz dá uskutočniť.

Moja služba Bohu, Cirkvi a ľuďom poznala síce momenty, ktoré si vyžadovali skôr mlčanie ako posudky o ľuďoch a udalostiach, ale odohrala sa zväčša na Božom svetle, pred očami mnohých. Sľúbil som teda dať autorovi materiály, ktoré nemali ráz dôvernosti a povinného rešpektu pred dobrým menom iných.

Autorovi som teda dal plnú dôveru, keď som mu zveril dokumenty a materiály pre môj životopis. On už poznal a vyskúšal zásady objektívneho spracovania historických udalostí a dokumentov, ktoré som chcel rešpektovať. Preto ihneď od začiatku som zdôrazňoval, že kniha má byť jeho dielo, spracované so zodpovednosťou ozajstného historika. On si mal preveriť aj moje prípadné názory. Bol som však ochotný aj odpovedať na jeho prípadné otázky. Tento postoj som si zachoval aj dnes. V tomto duchu odpovedám aj na autorovu prosbu napísať úvod k jeho dielu. Nechcem odmietnuť jeho prosbu, prijímam ju s tým, že to je iba „predslov“ ku „Slovu na úvod“, ktorým začína vlastná kniha.

Autor dal svojej knihe podtitul „Život v službe evanjelia“. Tento príliš honosný prívlastok beriem ako výzvu na spytovanie svedomia skôr ako nejaké realistické tvrdenie o celom mojom živote. Ďakujem Bohu za všetko, čo mi v dlhom živote poprial. On vie najlepšie posúdiť, čo bolo naplno v službe evanjelia. Aj o tom musím povedať so sv. Pavlom: „Z Božej milosti som tým, čím som“ (1 Kor 15,10).

Autor knihy Mons. Marián Čizmár uviedol, že kniha vychádza v roku 2018, ktorý je pre kardinála Tomka pamätný tým, že pred 75 rokmi, v roku 1943, mladý maturant gymnázia v Michalovciach Jozef Tomko sa rozhodol svoj život dať do služieb Krista a Cirkvi; v jeseni roku 1943 vstúpil do kňazského seminára sv. Cyrila a Metoda v Bratislave a na teologickej fakulte Univerzity Komenského začal filozofické i teologické štúdiá. A napokon blíži sa aj rok 2019, kedy uplynie 95 rokov od jeho narodenia (r. 1924), 70 rokov od jeho kňazskej vysviacky (r. 1949), a 40 rokov od jeho biskupskej vysviacky (r. 1979). Pripomínať si všetky tieto výročia kardinála Jozefa Tomka bolo výzvou, ba priam povinnosťou k napísaniu a vydaniu publikácie, ktorá v základných bodoch predstavuje verejnosti túto významnú osobnosť dejín Cirkvi na Slovensku, ale aj vo svete.

Kniha má 7 častí, v ktorých je zhrnutých spolu 28 kapitol. Prvá časť s názvom Od kolísky k oltáru približuje prostredie, v ktorom Jozef Tomko prišiel na svet, jeho rodnú obec, rodičov a súrodencov, život vo farnosti, kde sa formoval v kresťanskej viere. Autor približuje aj postavu miestneho farára a dekana dr. Štefana Héseka, významnú osobnosť, ktorý vysoko pozdvihol ľud, ktorý mu bol zverený, aby ho viedol k Bohu a ku kresťanskej kultúre i kultúrnosti života. V kapitole s názvom – Študent gymnázia v Michalovciach – kniha pojednáva o rokoch štúdia na michalovskom gymnáziu, približuje spomienky Jozefa Tomka na toto obdobie jeho života, v ktorom dôležitú úlohu zohral vynikajúci kňaz a pedagóg dr. Štefan Hlaváč, profesor náboženstva na gymnáziu v Michalovciach. Títo dvaja kňazi, dr. Štefan Hések a prof. dr. Štefan Hlaváč mali rozhodujúci vplyv na formovanie kňazského povolania v prípade Jozefa Tomka.

Po maturite v roku 1943 Jozef Tomko sa vydal za hlasom Pánovým a nastúpil na cestu služby Kristovi v jeho Cirkvi. O tom pojednáva kapitola knihy pod názvom Seminarista v Bratislave a v Ríme. Roky prípravy na kňazstvo boli ťažké, lebo práve zúrila druhá svetová vojna, čo pocítili aj seminaristi v Bratislave, o čom sa pojednáva aj v tejto knihe. Po skončení vojny biskup Jozef Čársky poslal nadaného bohoslovca na ďalšie štúdiá do Ríma. Strastiplnú cestu do Ríma, ako aj ťaž-

ké začiatky vo vojnu zničenej krajine pripomína sám kardinál Tomko. Čitateľ má možnosť dozvedieť sa aj o spôsobe života seminaristu Jozefa Tomka v rímskom kolégiu zvanom Nepomucenum, v ktorom sa na kňazstvo pripravovali bohoslovci slovenských diecéz spolu aj s bohoslovcami z Čiech a Moravy a neskôr aj z iných krajín.

Po skončení základného teologického kurzu a predpísanej doby prípravy na kňazstvo Jozef Tomko bol 12. marca 1949 v bazilike sv. Jána v Lateráne vysvätený za kňaza. O tom už pojednáva druhá časť knihy, ktorá má názov V kňazskej službe. Ako kňaz Jozef Tomko zostal naďalej v Ríme, keďže jeho biskup na žiadosť predstavených Nepomucena i vatikánskych úradov súhlasil s tým, aby kňaz Jozef Tomko v Nepomucene vykonával funkciu i službu vicerektora ekonóma. Okrem toho pre kňazov a seminaristov, ktorí v tom čase boli v Ríme, návrat do Československa bol nebezpečný, keďže vo februári 1948 tam došlo k politickému prevratu a moci v štáte sa ujali komunisti, ktorí kruto prenasledovali veriacich, najmä biskupov, kňazov a rehoľníkov. V Ríme popri službe v Nepomucene Jozef Tomko sa venoval aj pastoračnej službe a tiež pokračoval vo vyšších štúdiách, ktorých ovocím bolo získanie troch doktorátov: z teológie, filozofie a kánonického práva.

V roku 1961 Jozef Tomko nastúpil na miesto pracovníka na Svätom oficiu pod vedením jej prefekta kardinála Alfreda Ottavianiho. Bola to rušná doba, keďže bežali prípravy na Druhý vatikánsky koncil a aj počas jeho priebehu Jozef Tomko bol v strede tohto diania, ba ako člen Svätého officia bol priamo zaangažovaný na rozličných prácach, ktoré súviseli s dianím na koncile. V tejto práci sa osvedčil, čoho dôkazom bol fakt, že bol poverovaný dôležitými úlohami nielen vo Vatikáne, ale aj v zahraničí. Napokon koncom roku 1974 pápež Pavol VI. ho vymenoval za subsekrétára Kongregácie pre biskupov. Túto prácu vykonával až do roku 1979.

V júli 1979 nový pápež Ján Pavol II. vymenoval Jozefa Tomka a dňa 15. septembra 1979 v Sixtínskej kaplnke vo Vatikáne aj vysvätil za arcibiskupa a zveril mu dôležitý úrad Generálneho sekretára celocirkevnej biskupskej synody. O tomto období života Jozefa Tomka i o jeho práci pojednáva tretia časť tejto knihy pod názvom V službe nástupcu apoštolov. V tomto úrade zotrval päť rokov. Intenzívne sa podieľal na prácach a priebehu celocirkevných biskupských synod, a to: v januári 1980 mimoriadnej biskupskej synody holandských biskupov, ktorá sa zaoberala riešením problémov Cirkvi v Holandsku. V tom istom roku, v októbri sa konala riadna synoda o manželstve a rodine a v roku 1983 to bola riadna synoda o zmierení a pokání.

V máji 1985 počas slávnostného konzistória v Ríme pápež Ján Pavol II. zaradil Jozefa Tomka medzi kardinálov katolíckej Cirkvi a zveril mu jeden z najdôležitejších postov v riadení katolíckej Cirkvi; vymenoval ho totiž za prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Kardinál Jozef Tomko šesťnásť rokov stál na čele svetových misí katolíckej Cirkvi. Za toto obdobie prešiel mnohokrát všetky svetové kontinenty. O tom všetkom pojednáva táto kniha v štvrtej časti s názvom Kardinál a prefekt.

Čitateľ sa dozvie aj o tom, čo všetko robil kardinál Tomko v tomto období aj pre svoju rodnú vlasť, ktorá bola sužovaná zo strany totalitného komunistického režimu. Vsemožne sa snažil pomáhať veriacim na Slovensku i v Slovákum v zahraničí. Ovocím jeho námah bol zrod Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, kde Slováci z celého sveta našli svoj akoby druhý domov, oporný bod pre posilnenie duchovného života, kresťanskej viery a vzájomnej spolupatričnosti. Na Slovensko sa snažil posilať náboženskú literatúru, ktorá sa pripravovala práve na pôde Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Dôležitú úlohu zohral kardinál Jozef Tomko v procese obnovenia náboženského života vo vlasti krátko pred revolučným rokmi 1989, v čase priebehu tzv. „nežnej revolúcie“, i v období, keď veriaci aj na Slovensku mohli slobodne vyznávať svoju vieru. Tieto udalosti i aktivity kardinála Jozefa Tomka sú obsiahnuté v piatej časti tejto knihy pod názvom So srdcom na Slovensku.

Šiesta časť knihy s názvom S pápežom na Slovensku približuje účasť kardinála Tomka na prípravách a priebehu troch apoštolských ciest pápeža Jána Pavla II. na územie slobodného Slovenska v rokoch 1990, 1995, 2003. Boli to chvíle radosti a nadšenia, ktoré bolo cítiť na každom mieste.

Siedma časť pod názvom Areopágy činnosti je snahou sumarizovať ďalšie rozličné aktivity kardinála Tomka, ktoré vykonával v čase aktívnej služby, ale aj po zanechaní aktívnej činnosti. Jozef Tomko neustále venoval pozornosť a aj aktívne sa podieľal na rozvíjaní ekumenizmu a medzináboženského dialógu, po dovŕšení 75 rokov života i on bol nútený zanechať úrad z dôvodu veku, no pápeži ho poverovali inými dôležitými službami, ako bola napr. služba predsedu komitátu Medzinárodných eucharistických kongresov, služba pápežského vyslanca v rozličných krajinách sveta a iné služby, ktoré neraz boli veľmi delikátne. Toto všetko kardinál Jozef Tomko plnil k veľkej spokojnosti pápežov, za čo mu aj oni patričným spô-

ilustračná snímka: Martin Magda

sobom prejavovali vďačnosť.

Popri tejto všetkej práci Jozef Tomko nezabúdala ani na literárnu činnosť, čoho svedectvom sú početné jeho publikácie, prednášky, prejavy, príhovory, kázne, príspevky do rozličných časopisov, vystúpenia na rozličných vedeckých sympóziách, biskupských konferenciách po celom svete. Časť z týchto prác je obsiahnutá aj v bibliografii k tejto knihe. Je preto samozrejmé, že aj rozličné inštitúcie Cirkvi, štátov, univerzít a iných rozličných spoločenstiev udelili kardinálovi za jeho prácu vysoké ocenenia. Aj o tom pojednáva táto kniha.

Nedá sa v jednej knihe napísať všetko. Tak, ako knihy o dejinách miest a obcí môžu priblížiť čitateľovi len niektoré udalosti, tak aj kniha o kardinálovi Jozefovi Tomkovi chce poskytnúť informácie, ktoré čitateľovi umožnia vytvoriť si základný obraz o tejto významnej osobnosti. K tomu bola zvolená aj metóda písania. Značný priestor je daný výrokom hlavnej postavy deja Jozefovi kardinálovi Tomkovi. Je v nej množstvo výrokov, myšlienok, spomienok, názorov, usmernení kardinála Jozefa Tomka pre život, čo môže byť užitočným pre tých, ktorí sa v budúcnosti odhodlajú písať, či budú rozprávať pri rozličných príležitostiach o kardinálovi Jozefovi Tomkovi.

Práca je osobný, svojský pohľad toho, kto sa odvážil podpísať sa pod toto dielo. Neraz aj váhal, či vôbec má sa pod písať, veď fakticky podstatnú časť tejto knihy tvoria výroky kardinála Jozefa Tomka, citáty z jeho prác, homílií, prednášok, príspevkov do rozličných časopisov. Sám kardinál Tomko na to poukazuje v Predslove k tejto knihe: „Kto sa trochu vyzná v mojom životopise, ten nájde v knihe odozvu mojich spisov, ktoré som vydal behom viacerých desaťročí, ako aj hlavné dokumenty, ktoré som vydal v rôznych rečiach a ktoré už dnes ťažko nájsť. Osobne to považujem za pozitívnu stránku tejto knihy a náhradu za akési „vybrané diela“ z mojej tvorby. Sú to najmä dva diely „Na misijných cestách“ (I. Rím 1989, II. Trnava 2003), „Na životných cestách“ (Trnava 2008), „Hľadiet za obzor“ (SSV 2014)“.

Želáme si, aby aj táto práca prispela k prehĺbeniu nielen poznania života Cirkvi, ale aj umocneniu lásky k Cirkvi a jej dobré ovocie nech je na slávu Boha a pre duchovné dobro všetkých ľudí dobrej vôle.

Veríme, že pre tých, ktorí pozorne čítali túto knihu, toto čítanie bolo „zaujímavé a príjemné“, čím sa naplnilo pranie kardinála Jozefa Tomka, ktoré vyjadril v predslove k tejto knihe pre jej čitateľov.

Jaroslav Fabian

„Prišiel som hľadať, čo sa stratilo.“

Biskup Jozef Čársky

Rádio LUMEN v roku 2018 ponúka svojim poslucháčom unikátny cyklus rozhlasových dramatizácií o osobnostiach cirkevného života. Na začiatku apríla sme vám predstavili sestru Bernadetu Pánčovú. Na začiatku mája bol v centre našej pozornosti biskup Jozef Čársky. Rozhlasová dramatizácia Ľudovíta Petraška a Petra Zubka bola odvysielaná v premiére na Rádiu LUMEN v nedeľu 6. 5. o 13:00 h.

Odporúčame našim poslucháčom vypočuť si túto rozhlasovú dramatizáciu z archívu Rádia Lumen. Pre pripomenutie si nášho kňaza, neskoršieho otca biskupa našej diecézy vám prinášame krátky životopis tejto cirkevnej osobnosti.

Životopis Jozefa Čárskeho

Primície mal v Gbeloch prvého augusta 1909 za účasti troch desiatok kňazov a troch bohoslovcov. Začal pôsobiť v Monoku, v roku 1911 bol preložený do Košíc, kde účinkoval najprv ako kaplán pre nemecky hovoriacich veriacich, potom aj pre slovenských. Stal sa profesorom náboženstva na vyššej dievčenskej škole, predsedom charitatívneho Spolku svätého Antona a v roku 1914 aj učiteľom slovenského jazyka na Vysokej škole bohosloveckej.

V Košiciach šíril náboženské časopisy a získaval členov Spolku svätého Vojtecha (SSV). Od roku 1915 bol farárom v Širokom. Hovorilo sa o ňom: „Farár je všetkým všetko, bol všetkým otcom, bratom aj priateľom. Horlivým kňazom, dušpastierom i pomocníkom. Bol veľmi obľúbený...“ S farnosťou sa rozlúčil 29. decembra 1923. V roku 1923 ho vymenovali za riaditeľa katolíckeho stredoškolského konviktu a za profesora morálky a pastorálky na Vysokej škole bohosloveckej v Košiciach.

V roku 1924 bol biskup Augustín Fischer-Colbrie v Ríme a keď sa ho štátny sekretár Petro Gasparri pýtal, koho by odporučil na uvoľnený biskupský stolec v Rožňave, tak odporučil práve Čárskeho. Najprv ho 30. marca 1925 vymenoval Pius XI. za titulárneho biskupa thagorského a za apoštolského administrátora rožňavského biskupstva, biskupskú vysviacku prijal v Trnave spolu s Pavlom Jantauschom 14. júna 1925 z rúk pražského arcibiskupa Františka Kordača. Po smrti biskupa Augustína Fischer-Colbrieho v máji 1925 sa 12. novembra stal košickým administrátorom. Inštalácia sa konala 6. decembra 1925.

V roku 1926 sa stal predsedom Katolíckej školskej rady, bol zakladateľom a predsedom Slovenského katolíckeho kruhu v Košiciach. V roku 1926 spolu s ďalšími slovenskými biskupmi a kňazmi podnikol cestu do USA, kde sa zúčastnil eucharistického kongresu v Chicagu. Siedmeho júna 1932 slávnostne otvoril Augustineum, kňazský exercičný a rekreačný domov v Bardejovských kúpeľoch. V roku 1940 sa stal predsedom SSV.

Keď boli počas Slovenského štátu Košice pričlenené k Maďarsku, spravoval slovenskú časť diecézy a sídlil v Prešove. V apríli 1945 sa vrátil do Košíc ako apoštolský administrátor s právami diecézneho biskupa. V zložitej situácii po nástupe komunistickej vlády sa snažil o istú lojálnosť voči režimu, spolu s biskupmi Trochom, Hlouchom a Lazíkom patril k umiernenému krídlu medzi biskupmi, hľadal zlepšenie vzťahov medzi štátom a Cirkvou. Bol ovplyvňovaný spolupracovníkmi, ktorých mu dosadili do rezidencie. Štrnásteho augusta 1949 sa ako spolukonsekrátor zúčastnil na vysviacke biskupov Ambróza Lazíka a Róberta Pobožného. Dvanásteho marca 1951 zložil sľub vernosti republike. Napriek všetkému jeho úsiliu bol v roku 1950 zatvorený košický seminár.

V posledných rokoch bol neustále zo strany štátu obmedzovaný vo svojej pastoračnej činnosti. Bol kompromitovaný, keď mu v roku 1955 udelili štátne vyznamenanie Rad práce. Jeho biskupské heslo znelo: „Prišiel som hľadať, čo sa stratilo.“ Zomrel 11. marca 1962. Pochovaný je v krypte Dómu svätej Alžbety v Košiciach.

Primície neznámeho kňaza (d. o. Andrej Galdun?); snímka: rodinný archív Vila Širockého, Široké

Príchod o. biskupa Čárskeho do Prešova; snímka: Oszwald, Prešov

Božské Srdce stále bije

Každý prvý piatok v mesiaci nás cirkev svätá ponára do tajomstva Ježišovho Najsvätejšieho Srdca. A možno to mnohí aj tak cítime, lebo zvyčajne býva na prvý piatok viacej ľudí než po iné dni v kostole a je to tak dobré. Ale čo by sme mali tak osobitne pochopiť v každý prvý piatok v mesiaci?

Myslím, že mi dáte mnohí za pravdu, keď poviem, že srdce je taký univerzálny symbol. Kdekoľvek, kde prídeme, do akejkolvek kultúry, do akéhokoľvek národa. A aj keď celkom neovládame ten-ktorý jazyk, keď ukážeme srdce, je to prejav lásky, prejav ľudskosti. A aj náš jazyk celkom presne vykresľuje cez rôzne termíny, v akom rozpore sa človek nachádza. Vieme, že srdce môže byť zranené, môže byť zlomené, niekoho si môžeme uchovať v srdci, máme radi ľudí, ktorí majú srdce na dlani. Ale srdce môže byť aj zatvrdnuté, samotné Písmo sväté nás vystríha pred tým, aby sme mali v hrudi srdce kamenné. A niekoho môžeme dokonca aj v srdci nosiť.

V duchovnom živote je srdce nositeľom vnútorného života, ktoré je oveľa dôležitejšie ako naše vonkajšie skutky. A dokonca ten náš vonkajší život je často odrazom toho, čo sa deje v našom srdci a preto sa nemôžeme čudovať, keď vo Svätom písme nachádzame zmienku, že Boh skúma naše srdce.

A preto my prichádzame každý prvý piatok k nášmu Pánovi, pretože si prajeme, aby Boh učinil naše srdcia podľa Srdca svojho. V srdci spravodlivého potom prebýva Boh a srdce je chrámom Ducha Svätého. Pre Bibliu je srdce najušľachtilejšiou a najdôležitejšiou časťou človeka. Dokonca som sa kdesi dočítala, že vraj 938-krát je v Biblii spomenuté srdce. Ja som to nepočítala.

A preto vôbec nie je pochyb, že Boh, ktorý prichádza na tento svet a je nám podobný vo všetkom okrem hriechu, prichádza s tlúčúcim srdcom. Každý prvý piatok sa zamýšľame nad vnútorným životom Pána Ježiša a snažíme sa prostredníctvom dobrej svätej spovede a účasťou na Eucharistii zamyslieť sa nad samotným zmýšľaním Pána Ježiša. Na jednej z audiencií emeritný pápež Benedikt XVI. povedal, že „uctením si sviatku Božského Srdca Ježišovho mi osobitným spôsobom zveľbuje Božiu lásku k ľudstvu, jeho vôľu spasť celý svet, jeho nekoneč-

ilustračná snímka: P. Čech

né milosrdenstvo a lásku.“

No musíme si uvedomiť aj to, že nám to častokrát trvá dlhšie, že sme takí leniví, aby sme s rovnakou horlivosťou, s akou oslavujeme Božské Srdce, ho aj nasledovali. Aby naše srdcia bili rovnakým rytmom ako Božské Srdce, lebo Božské Srdce nie je len nejaká mŕtva relikvia spred dvetisíc rokov. Kristus je predsa vzkriesený a jeho Božské Srdce stále bije. Je pokojné, keď je naše srdce naopak plné strachu a rozbúcha sa, keď je naše srdce lenivé a preto je tak dôležité očisťovať si pravidelne každý prvý piatok srdce od hriechu.

Žijeme v dobe, kedy sa veľmi zaujímate o čistotu nášho životného prostredia, vôd, vzduchu, pôdy a neviem čoho ešte, ale, žiaľ, niekedy tým najznečistenejším prostredím býva naše ľudské srdce. Všetok ten neporiadok, ktorý vidíme vonku, je odrazom neporiadku v ľudských srdciach. Veľmi sa zaujímate, čo vychádza do našich úst, zavše si prečítame na obale, či tá-ktorá potravina nie je po záruke, ale rovnakú citlivosť by sme mali mať aj v tom, čo vychádza z našich úst a srdca. Dobrou správou pre nás všetkých je, že ten prameň, ktorý máme v hrudi, sa dá očistiť. Tak ako sme schopní ľudí okolo nás uraziť, tak naše srdce je schopné aj uzdraviť, tak ako dokážeme niekoho pohoršiť, dokážeme aj nadchnúť niekoho okolo nás.

S úctou k Božskému Srdcu sa spája aj úcta k Eucharistii, keď po prvopiatkovej svätej omši alebo aj pred ňou je vystavená k poklone Oltára Sviatost. Cez Litánie k Božskému Srdcu prevolávame k Ježišovmu Srdcu a snažíme sa vtlačiť si do svojho srdca Jeho formu. Každý prvý piatok by tak mal byť takou

malou transplantáciou nášho srdca do Božského Srdca. V Starom zákone sa dokonca stretávame s tým, že Boh hovorí o tom, že „nám vytrhne srdce z kameňa a dá nám srdce z mäsa a budeme kráčať podľa Jeho príkazov“ (porov. Ez 36,26).

Srdce Ježišovo, opakujem, je živé, ktoré môžeme duchovným zrakom a duchovným sluchom vidieť a počuť ako bije pre nás.

Z tých známych dvanástich prísľúbení Ježišovho Srdca, ktoré Margita Mária Alacoque počula, je zvlášť dôležité to 12. prísľúbenie: „Všetkým, ktorí pristúpia k sv. prijímaniu na prvý piatok počas deviatich mesiacov nepretržite po sebe, sľubujem milosť pokánia pri zomieraní - nezomrú v nemilosti, ani bez sviatosti. Moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v posledných chvíľach života.“

Tých deväť mesiacov to nie je nijaká mágia, číslica deväť nie je ani kúzelná, ani čarovná. Tých deväť

mesiacov nás má nadchnúť Božou Láskou, má nám umožniť zaľúbiť sa. Akýže to je kresťan, ktorý nie je do svojho Boha zaľúbený? Veď predsa je smutné, keď niekto hovorí o láske a nie je zaľúbený. Tých deväť mesiacov je obrazom čistej Božej lásky, ktorá túži po nás. A my si toto môžeme kedykoľvek prečítať v Písme svätom: „...kto je moje Telo a pije moju Krv, má v sebe večný život.“ Už teraz ho má. A Ježiš ešte dodáva: „...a ja ho vzkriesim v posledný deň“.

Máme obrovskú úlohu, aby sme týmto veľkým Božím darom nadchli aj nové generácie, aj tohtoročné naše prvoprijímajúce deti, našich birmovancov. Toto musia vidieť na našich životoch. Aby aj oni túžili po tom, čo nás robí radostnými a pretvára nás.

Aby so svätým Pavlom sme spievali Bohu s radosťou: „Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus.“

Mgr. Martina Gondová

Krásny narodeninový dar - púť do Sanktuária Božieho milosrdenstva

Keď ma oslovila moja kamarátka, či nepôjdem na púť do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove - Lągiewnikach, nevedela som, čo ma tam čaká, ale potešila som sa. V deň konania púte som mala narodeniny a preto som to považovala za akúsi úžasnú výzvu.

Viete, môj život neplynul možno ako Vaše životy bok po boku s Bohom, vierou, svätou omšou. Vyrastala som v trochu inej rodine. No prišiel čas, keď sa vo mne niečo dralo von. Túžila som po Bohu, po viere, po všetkom tom úžasnom, čoho sme boli svedkami aj na tejto nádhornej púti. Keď sa Vás dotýka viera toľkých ľudí, tá nádej a láska – to nie sú slová, to je skutočný Kristus a jeho úžasná schopnosť vykonávať každodenné zázraky v životoch obyčajných ľudí. Takých, akými sme boli my v Krakove.

Slová biskupa mali akúsi neobyčajnú silu, pociťovala som radosť a vďaku, že tam môžem byť. Vidieť tam určite bolo čo, kostol Božieho Milosrdenstva s nádherným oltárom, kaplnka sv. Faustíny, kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, kostol Jána Pavla II, kláštor Kongregácie sestier matky Božieho milosrdenstva... Neprešla som všetkými týmito prekrásnymi skvostami, ale už teraz viem, že keď budem mať možnosť nabudúce ísť na túto púť Božieho milosrdenstva, veľmi rada pôjdem.

Boli to krásne chvíle a keby celý svet fungoval tak, ako to bolo zorganizované na tejto púti, určite by zavládol ten tak potrebný pokoj na celej zemi, ten, ktorý si pri sv. omši prajeme, ale niekedy si ani neuvedomujeme, aký je vzácny.

S vďakou Z. Tinková, Prešov

14. púť Ráda Lumen do Krakova - Lągiewnik; ilustračná snímka: M. Magda

Elias Vella (4. časť)

"Učil som, že diabol neexistuje"

LIEČITELIA

Je potrebné rozlišovať tri typy liečiteľov. Sú uzdravovatelia, ktorí uzdravujú v mene Ježiša Krista. Keďkoľvek napríklad organizujem bohoslužby za uzdravenia, pripomínam: „Ak budete uzdravení, chváľte za to Boha. Ak sa neuzdravíte, ja s tým nemám nič spoločného, pretože ja sám vás nemôžem uzdraviť. Ja nerozumiem Božím plánom. Ja nechápem, prečo Boh jedného človeka uzdraví a druhého nie. Ale budem sa modliť s vami a chcem pozvať aj vás, aby ste sa k nemu modlili za uzdravenie. Ale tým, kto uzdravuje, je jedine Ježiš Kristus.“

Potom sú ľudia, ktorí sa snažia uzdravovať cez svoje psychické sily a cez tvoju vieru, ktorú do nich vkladáš. Čím viac veríš v schopnosti liečiteľa, tým viac si disponovaný pre uzdravenie. Títo ľudia neuzdravujú v mene Ježiša Krista, ale vo svojom vlastnom mene. Skutočne môžu mať moc uzdravovať, ale uzdravujú čiastočne, nie celého človeka. Možno ti uzdravia ruku, ale nedajú ti pokoj do srdca, často pravý opak. Pomôžu telu a uškodia duši. Sú veľmi nebezpeční.

Tretí typ liečiteľov je ešte nebezpečnejší. Sú to tí, ktorí používajú na uzdravenie určité predmety. Tu už ide o jasný okultizmus. Dávajú ľuďom napríklad kamienky, amulety, semená rastlín, zrnká kadidla, olej, niečo, čomu hovoria svätená voda, soľ, atď. Títo liečitelia sa snažia napodobňovať Cirkev v tom, že používajú cirkevné symboly a sväteniny. Keď žehná olej kňaz, robí tak prostredníctvom modlitby, ktorú mu určila Cirkev. Pritom posvätený olej nemá moc sám v sebe, ale ide o modlitbu, ktorá za ním stojí. Pre veštcov však má olej alebo iný predmet moc sám v sebe. Ak chodíme k liečiteľom, ktorí používajú špirály, kyvadielka, kamene a pod., môžeme si byť istí tým, že ide o okultizmus. Znovu opakujem: neodsudzujeme jednotlivých ľudí. Môže sa stať, že takýto človek robí niečo zlého bez toho, že by to vedel. Ale ak je to v rozpore s Božím slovom, nemôžeme schvaľovať to, čo robí.

Viem, že s tým, čo hovorím, veľa ľudí nebude súhlasiť. Dokonca ani niektorí kňazi nepoznajú nebezpečenstvo týchto vecí. To sa nedeje len u vás, ale po celom svete. Napríklad, keď som v Taliansku, veľakrát musím povedať laikom, aby k určitým kňazom pre pomoc nechodili. Viem, že nepostupujú správnym spôsobom, pričom ich nechcem súdiť. Musíme dávať pozor tiež na prútikárstvo. Hlavne, keď ide o ľudí, ktorí chcú prútkom hľadať chorobu človeka alebo kladné a záporné zóny. Určite je dobré nechať si svoje domy požehnať a to nech je naša ochrana pred všetkým negatívnym. Ochrana nášho domu nemôže spočívať napríklad v nejakom kúsku kovu alebo plastovej krabičke. To je potom veľmi jasný okultizmus. Sú ľudia, ktorí sú veľmi senzitívni a môžu zistiť, či na nejakom mieste existujú určité škodlivé prúdenia či sily, ale potom našou ochranou je to, že tieto priestory zasväťme Ježišovi. Myslím, že skutočne môžu existovať ľudia, ktorí majú niečo ako tzv. šiesty zmysel. Ale musí byť vložený úplne do rúk Ježišových. To platí aj o našom rozume, srdci, fantázii, pamäti. Musíme ich zasvätiť Ježišovi Kristovi.

HOROSKOPY, ZNAMENIA ZVEROKRUHU

Neviem, ako sú u vás populárne horoskopy. Na Západe ich neustále nachádzame v televízii a v ďalších masovokomunikačných prostriedkoch a veľa ľudí sa nimi s veľkou vážnosťou zaoberá a vkladá do nich všetku svoju dôveru. Je to veľmi stará praktika a už prorok Izaiáš (47, 12-13) sa astrológom vysmieval a hovoril ľuďom, aby im neverili, aby verili Bohu a jemu zverili svoju budúcnosť.

Poverou je tiež nosenie znamení zverokruhu. Kresťan musí vydávať svedectvo, že verí Ježišovi a nie svojmu znameniu zverokruhu. Keď vám určité znamenie pre vašu ochranu dá nejaká čarodejnica, to je veľmi riskantné. Je to modlárstvo, keď tento predmet uctiebate. Ak niečo takého nosíš ako predmet, ktorý si si niekde kúpil v bižutérii, v tom nie je žiadny hriech. Ak sa však jedná o kresťanov, hovorím im, aby znamenia zverokruhu zložili, lebo takto nevydávajú svedectvo, že sú pokrstení ľudia a že patria k Ježišovi Kristovi.

internet, pripravil: M. Magda; (pokračovanie v ďalšom čísle)

Program slávnosti

blahorečenia Anny Kolesárovej

Pre všetkých, ktorí sa na túto udalosť tešia, ponúka prípravný tím blahorečenia trojdňový program, ktorý sa začína v piatok.

31. augusta - vigília slávnosti blahorečenia v Dóme sv. Alžbety

17:20 Rozjímavý ruženec – S Ankou pri Márii ruženec

18:00 Svätá omša s Mons. Markom Forgáčom, košickým pomocným biskupom

19:00 Duchovno-poetické pásmo ku cti Anny Kolesárovej Poetica musica

21:15 Eucharistické požehnanie

1. septembra sobotňajšia slávnosť na priestranstve štadióna Lokomotíva

7:00 Ranné chvály so spoločenstvom Marana Tha

8:00 Anna a ovocie života s Bohom, účinkuje Dominika Gurbál'ová

9:00 Modlitba radostného ruženca, Inštitút Nepoškvrneného srdca Panny Márie

10:00 Eucharistické slávenie s obradom blahorečenia, J. Em. kardinál Angelo Amato, prefekt Kongregácie pre kauzy svätých.

Po skončení slávnosti bude program pokračovať

12:30 vystúpením spevákov a hudobníkov s názvom V radosti a vďačnosti,

15:00 Modlitba v hodine Božieho milosrdenstva uzavrie program na štadióne

2. septembra

10:30 Ďakovná svätá omša s Mons. Bernardom Boberom, košickým arcibiskupom metropolitom a uloženie relikvií blahoslavenej Anny Kolesárovej v Dóme sv. Alžbety

Deti putovali cez Obišovce do Lúrd

12. mája 2018 sa viac ako 1100 detí s rodičmi, katechétmi a animátormi zúčastnilo Arcidiecéznej púte detí do Obišoviec, ktorej téma bolo 160. výročie zjavenia Panny Márie v Lurdoch.

Púť začínala ráno v Ličartovciach a odtiaľ sa peši išlo až k diecéznej svätyni Ružencovej Panny Márie. Deti dostali „výzbroj“ - preukaz pútnika a ruženec. Cestou mali sedem zastávok, na ktorých plnili rôzne úlohy. Mali vyriešiť kvíz o Lurdoch, pomodliť sa desiatok ruženca, pri kríži vyznať vieru, či na mape nájsť svoju obec a vyrátať vzdialenosť až do Lúrd.

Okolo svätyně v Obišovciach si deti v skupinkách dokončili katechézu. Spoznali v nej život sv. Bernadety a boli vyzvaní, aby aj oni zrozumiteľne odovzdávali svedectvo viery. Obetným darom (trvanlivé potraviny, drogéria a školské pomôcky) pomohli o. z. Magis z Prešova.

Farnosť Ružencovej Panny Márie v Obišovciach pre všetkých pútnikov nachystala obed. Po dopoludňajšom putovaní padol chutný obed pre každého veľmi vhod.

Popoludňajší čas patril workshopom. ERkári, skauti, Apoštolát ochrany života a Strážcovia pravých pokladov storočí zaujali deti eRkotancami, maxibublinami, hrami na spoluprácu, lukostreľbou a názornou výstavkou prenatálneho vývoja dieťaťa.

Vyvrcholením púte bola o 14:00 h slávnostná sv. omša s o. arcibiskupom metropolitom Bernardom Bobekom. V príhovore o. arcibiskup poukázal, že Panna Mária si vyberá deti, ktoré dostávajú posolstvá z neba a že každý z nás má byť šíriteľom radostných správ. Poďakoval za vianočné koledovanie Dobrej noviny, kde opäť deti šíria radostnú správu o Ježišom narodení a popritom finančne pomáhajú svojim rovesníkom v Afrike.

Sv. omšu hudobne doprevádzal spevácky zbor Banbino Luci z Vranova nad Topľou. Púť organizačne pripravilo eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí s viac ako päťdesiatkou dobrovoľníkov. O. arcibiskup Bernard Bober všetkým pútnikom odkázal „Dovidenia“, čím nás všetkých pozval opäť na budúci rok na púť detí do diecéznej svätyně v Obišovciach.

Informoval: vdp. Marián Kašaj, organizátor

Aktuálne výzvy pastorácie rodín v Košickej arcidiecéze

Arcidiecézne centrum pre rodinu v Košiciach v spolupráci s diecéznou Komisiou pre pastoráciu rodín pripravili v sobotu 26. mája pre kňazov, zasvätených a laikov konferenciu pod názvom Aktuálne výzvy pastorácie rodín v Košickej arcidiecéze. Ide o prvú aktivitu Arcidiecézneho centra pre rodinu a cieľom tohto stretnutia bolo pozvať všetkých, ktorí sú činní v pastorácii rodín k spolupráci.

Ako uviedol riaditeľ centra pre rodiny Peter Fogaš: „Chceme informovať, že v starostlivosti o rodiny robíme nové kroky. Jedným z nich je aj zriadenie centra, ktoré chce zbierať dobré nápady a skúsenosti z praxe a posúvať ich ďalej do farností. Čím viac spojíme svoje sily, inštitúcie, dobrovoľníci, odborníci, teológovia, psychológovia, tým bude naša starostlivosť o rodiny hodnotnejšia a plodnejšia.“

Jedným z prednášajúcich na konferencii bol aj pomocný biskup Marek Forgáč, ktorý predstavil v širšom kontexte ako sa na Slovensku vyvíja situácia rodín a ktoré problémy rodiny trápia. Biskup Forgáč ocenil predovšetkým popoludňajšiu časť stretnutia, kde sa viedli diskusie v tematických skupinách: „Oceňujem predovšetkým prácu v skupinách, kde prišli rôzne návrhy a námety, akou cestou sa pohnúť ďalej. Aby tá činnosť Arcidiecézneho centra pre rodinu nebola len autoritatívne rozhodnutá, ale aby sme načúvali aj hlasu ľudí a spoločne sa rozhodovali, čo a ako robiť.“

Po popoludňajšej diskusii v skupinách nasledovala prezentácia záverov stretnutia a o 16:30 h svätá omša v seminárnom kostole. O samotnej činnosti a aktivitách Arcidiecézneho centra pre rodiny nájdete viac informácií na stránke: <http://rodina.rimkat.sk/>

Jaroslav Fabian

Stretnutie miništrantov MIKE 2018

Miništranti Košickej arcidiecézy sa stretli v sobotu 19. mája na podujatí MIKE 2018 pri kostole Kráľovnej pokoja v Prešove.

Tento rok na radosť organizátorov prišlo okolo 400 miništrantov, 30 kňazov a nechýbali ani rodičia a animátori.

Podľa organizátora podujatia Mareka Rojáka je akcia MIKE odmenou pre chlapcov, ktorí počas roka slúžia pri oltári.

Cieľom stretnutia je spoločne strávený čas, zábava a hry. Podujatie sa začalo svätou omšou, v ktorej košický arcibiskup Bernard Bober povzbudil miništrantov k vydávaniu svedectva na svätých omšiach, ale aj v každodennom živote.

Po duchovnom programe nasledoval čas otázok a odpovedí. Miništranti sa pýtali otca arcibiskupa na rôzne otázky, ktoré ich zaujímali. Dotkli sa aj obdobia jeho miništrovania.

Zaujímala ich aj služba arcibiskupa, jeho denný program. Košický arcibiskup sa nevyhol ani odpovediam na otázky, či bol zalúbený, prípadne na akom aute sa vozí.

Program stretnutia MIKE prebiehal následne na priestranstve vedľa kostola Kráľovnej pokoja.

Bohatá tombola potešila rovnako ako aj chutný guláš. Nasledovalo popoludnie plné hier, stretnutie s profesionálnymi hokejistami a súťaže.

Záver stretnutia patril modlitbe korunky Božieho milosrdenstva. Po záverečnom požehnaní na cestu sa miništranti plní zážitkov rozprchli do svojich domovov.

snímky a text: Jaroslav Fabian, ABU

Poslanci dostali petíciu za zlepšenie potratového zákona

Aliancia za rodinu doručila na mailové adresy všetkých poslancov NR SR znenie mail, v ktorom poslancov Národnej rady SR informovala, že viac ako sedemtisíc občanov Slovenskej republiky za pár dní podpísalo na portále www.podpisem.sk petíciu, ktorou občania Slovenskej republiky vyzvali poslancov Národnej rady SR k hlasovaniu za zlepšenie potratového zákona:

„Slovensko od zavedenia umelých potratov zabilo jeden milión tristošesťdesiat tisíc detí. Všetky tieto deti nám dnes chýbajú. Chýba nám ich láska, ich nádej aj ich sila. Štát, ktorý nebráni najslabších a nevinných stráca oprávnenie a zmysel svojej existencie. Toto sa deje u nás roky. Roky sa tvárime, že môžeme budovať dom od strechy, nie od základov. Bez úcty k životu niet ďalších práv. Obhajovanie umelých potratov sa vo svetle nových poznatkov vedy o prenatálnom vývoji dieťaťa stáva čím ďalej neudržateľné. Táto doba bude označená budúciimi generáciami za dobu temna, lebo sme nedokázali vidieť ľudský život tam, kde je. Vy to môžete zmeniť.

Mnohí nechápu strašnú hĺbku zločinov voči deťom a preto vidia svet v skreslenej perspektíve. Život nenarodeného dieťaťa má pre nich menšiu hodnotu, ako život narodeného dieťaťa, ba má pre nich menšiu hodnotu ako pohodlie. Umelý potrat ako úmyselné a chcené zabitie nevinného a bezbranného dieťaťa je zlom samým v sebe, ktoré nedokážu ospravedlniť žiadne okolnosti.

Nevidíme žiadny dôvod, pre ktorý by sa dalo ospravedlniť nezabránenie alebo napomáhanie takémuto zlu. Nech Vám malicherné politické dôvody nezabránia podporiť dobrý zákon. Hlasovaním za dobrý zákon konáte iba dobro a nezaväzujete sa k žiadnemu zlu. Ak by ste mali možnosť otvoriť dvere na horiacej škole a vypustiť z nej deti, neurobíte to len preto, lebo Vás k tomu vyzval niekto nepríjemný? Je Vašou morálnou povinnosťou ich vypustiť, lebo iba vy máte kľúče o dverí. Iba vy máte právo schvaľovať zákony. Pomyslite na to, že teraz Vaše hlasovanie zachráni množstvo detí, ktoré by inak budúce dni zomreli. Každý jeden deň na Slovensku kvôli umelým potratom zomiera viac ako 20 detí.

Vyzývame a žiadame Národnú radu SR, aby prijala zákon, ktorý zabráni zabíjať nenarodené deti a Vás poslancov Národnej rady SR, aby ste hlasovaním podporili predložený návrh zákona zlepšujúci potratový zákon a tak sa skutkom postavili za život nenarodených detí.“

Anton Chromík dodal: „Veríme, že poslanci vypočujú hlas občanov a zlepšia potratový zákon. Chýbajú nám zdravotné sestry, lekári a mnohé iné profesie. Vážne sa uvažuje o tom, že ideme tzv. „prísne riadenou imigráciou“ vyciavať iné krajiny ako je Bulharsko o ich odborníkov, ktorí budú zas chýbať v ich krajine. Vidíme, ako sa trhajú rodiny slovenských sester, ktoré odchádzajú pracovať do Rakúska, chceme to robiť aj my bulharským sestrám? Nepotrebujeme riadenú migráciu, potrebujeme demografický plán pre rodiny. Začiatkom demografického plánu je zastavenie zabíjania vlastných detí.

JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., Aliancia za rodinu, osoba oprávnená konať s orgánmi verejnej moci

Vyhlasenie k návrhu zákona zlepšujúcemu potratový zákon

Pre veriacich katolíkov je umelý potrat úmyselné a chcené zabitie nevinného a bezbranného dieťaťa. Je to zlo samé v sebe, ktoré nedokážu ospravedlniť žiadne okolnosti. Neexistuje dôvod, pre ktorý by sa dalo ospravedlniť napomáhanie takémuto zlu, alebo jeho nezabráneniu. Nevyužitie príležitosti hlasovať za zlepšenie potratového zákona je porušením vážnej povinnosti kresťana katolíka a zanedbaním dobrého.

Evangelium Vitae nášho milovaného svätého pápeža Jána Pavla II. jasne hovorí, že umelý potrat a eutanázia sú zločinmi, ktoré žiaden ľudský zákon nemôže uznať za prípustné. Zákony, ktoré tak robia, nielenže vôbec vo svedomí nezaväzujú, ale stavajú človeka pred vážnu a konkrétnu povinnosť postaviť sa proti nim na základe námetok svedomia. „Tak vnútorne nespravodlivý zákon, akým je zákon pripúšťajúci potrat a eutanáziu, nemožno nikdy použiť ani sa zúčastňovať na vytváraní verejnej mienky v prospech takéhoto zákona, ani ho podporiť hlasovaním. „Aj keď zákony nie sú jediným nástrojom, ktorým je možné brániť ľudský život, predsa majú najväčší a často tiež najzávažnejší význam, lebo formujú myslenie a správanie človeka.“

Vyzývame všetkých poslancov Národnej rady SR, aby sa hlasovaním postavili za život nenarodených detí. Dobrý zákon je potrebné podporiť bez ohľadu na osoby. Nech Boh požehná každé dobré dielo, ktoré zachráni nevinné deti.

Ahoj, kamaráti!

Stránku pripravuje Paula Mihoková

Aj vám letí čas tak rýchlo? Ani sme sa nenazdali a už je tu jún, posledný mesiac školského roka. Dni sú čím ďalej, tým kratšie a teplejšie a nôžky samy utekajú od domácich úloh von do prírody. Ozaj, vedeli ste, že jún je mesiacom poľovníctva a prírody? No nie- len tým je jún význačný, tak sa pod'me pozrieť, čo nás ešte v júni čaká...

Letný slnovrat

21. 6. nastáva letný (inak nazývaný aj júnový) slnovrat, ktorého noc je tou najkratšou nocou v roku. Od tohto dňa sa noci predlžujú a dni síce pomaly, ale isto skracujú.

Sv. Peter a Pavol

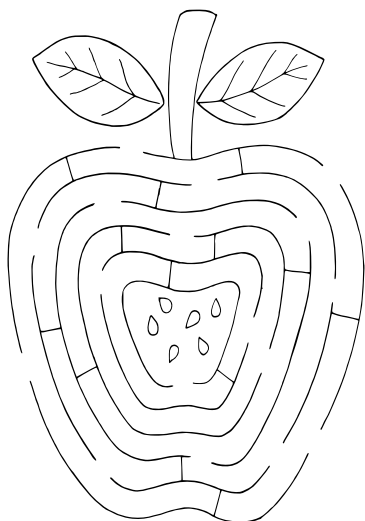
29. 6. slávime prikázaný sviatok dvoch Ježišových apoštolov - sv. Petra a Pavla. Naši predkovia ich nazývali aj apoštolskými kniežatami. Vyjadrovali tým ich výnimočné postavenie v apoštolskom zbore a v prvotnej Cirkvi. Cirkev ich spája a uctieva spoločne aj napriek rozdielnosti ich pováh. To preto, že obaja mali hlavný základ v Ježišovi a v Jeho učení.

Apoštol Peter je základom viery, jednoty a pôvodnej tradície. Apoštol Pavol je zasa smelý uskutočňovateľ obnovy, ktorú priniesol Kristus a neúnavný bojovník za kresťanskú jednotu.

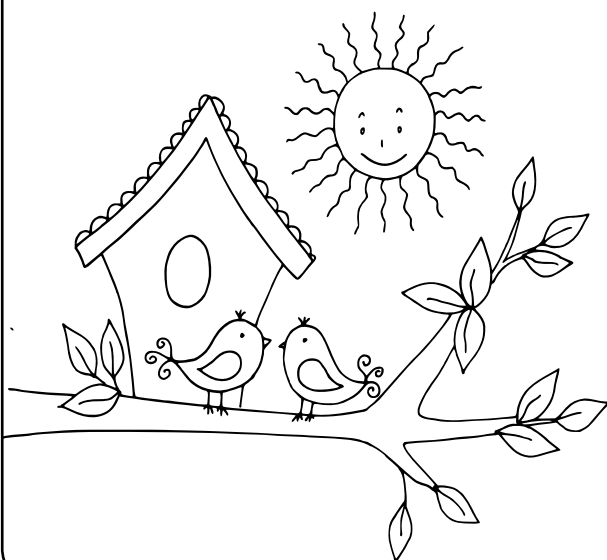
Pranostiky mesiaca:

- 8. 6. Medardova kvapka 40 dní kvapká.
- 15. 6. Na svätého Víta keď sa z neba leje, nech na dobrý jačmeň gazda sa nesmeje.
- 24. 6. Do Jána ovsík, po Jáne ovos. Na svätého Jána jahody do džbána.
- 29. 6. Peter a Pavol huby sejú. Keď na Petra, Pavla slnko svieti, má byť pekná žatva.

Nájdí cestu k jadierkam.

Deti, vezmite farbičky a pekne vymalujte.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Aká je nezištná láska?

Ľudská dôstojnosť nám kladie isté požiadavky. Opravdivá láska človeka je láska, ktorá sa usiluje o dobro človeka a slúži mu v mene jeho dobra a pre jeho dobro. Je samozrejmé, že vo všeobecnosti sa spája s citmi, ktoré však nie sú najvyššou hodnotou. Najdôležitejší je človek a úsilie o jeho dobro. Chlapec a dievča, ktorí opravdivo milujú, nie sú zahľadení do svojich citov, ale do druhého človeka a chcú preňho len dobro. To je dobroprajná láska. Neraz sa hovorí o nezištnej láske. Láska však vždy obohacuje toho, kto opravdivo miluje. Nezištnosť spočíva v tom, že človek síce lásku cíti a prežíva, ale to, čo robí, nerobí preto, aby si zabezpečil tieto pocity, ale pre druhého človeka, pre jeho dobro, aby mu mohol byť lepším.

V sexuálnom živote je ľahké skĺznuť k tomu, že používame druhého na vlastné uspokojenie, čiže nato, aby sme dosiahli konkrétne pocity a zážitky. Len manželstvo je životná situácia, v ktorej môžu byť sexuálne zážitky morálne dobré, pretože sprevádzajú manželský styk, ktorý je vyjadrením celkového spojenia manželov. V takýchto podmienkach môže byť sexuálny zážitok

súčasťou celkovej radosť, akú zažívajú manželia, ktorí pred Bohom uzavreli spoločenstvo života a potvrdili ho manželskou prísahou.

V súčasnosti sú bežné také formy trávenia voľného času a zábavy, ktoré spochybňujú schopnosť chlapca a dievčaťa budovať priateľstvo. Ľahkovážne ponímanie predmanželskej čistoty veľmi často vedie k neskorším manželským drámam. Existujú situácie, ktoré sú príležitosťou k zlu s nezvratnými dôsledkami. Niekedy takéto vedome pripravujú a propagujú tí, čo chcú ovplyvniť správanie mladých a viesť ich k tomu, čo nemá nič spoločné s ich dobrom.

Veľké veci sa rodia s námahou. Je prekvapujúce, že väčšina ľudí chápe, že postaviť dom a zariadiť si byt sa nezaobíde bez námahy, ktorá neskôr prinesie ovocie. Tí istí ľudia však už akosi nechápu, že aj manželstvo a rodinný život nemožno budovať bez námahy. Opýtaj sa tých, čo žijú v šťastnom manželstve, v ktorom vládne radosť a pokojná atmosféra, kde sa sexuálny život prežíva dôstojne (nakolko sa to dá vytušiť), ako to dosiahli. Všetci ti odporúčajú také postoje a správanie,

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

ktoré si vyžaduje námahu, úsilie, ba aj obeť a zriekanie.

Počas predmanželských priprav snúbencov ktosi z mladých veľmi správne povedal, že ak sa v budúcnosti začne niečo v ich spoločnom živote kaziť, musia sa zamyslieť nad tým, v čom začali hľadať prospech len pre seba.

Šťastné manželstvo sa buduje dlho pred jeho uzatvorením, ba ešte pred zoznámením. Dievčina musí uvažovať o úlohe manželky a potom matky a jasne si určiť hranice aj v sexuálnej oblasti, aby nezničila to, čo jej môže v manželstve priniesť opravdivú radosť. Chlapec by mal tiež uvažovať nad úlohou manžela a neskôr otca, aby jeho panictvo bolo darom pre jeho budúcu manželku a tiež matku jeho detí. Predmanželským spolužitím nevybudujete nič požehnané.

Trampoty v manželstve

123. V každom dieťati k manželom prichádza sám Boh

Sme svedkami dramatického boja medzi civilizáciou smrti, ktorú vytvoril a riadi Zlý a civilizáciou lásky, ktorú nám priniesol Ježiš Kristus. Práve vďaka Kristovmu umučeniu, smrti a zmŕtvychvstaniu sú sily zla definitívne porazené. Avšak ak neveríme Ježišovi Kristovi a vyberáme si hriech, dobrovoľne sa odovzdávame pod vládu civilizácie smrti.

Hlavným terčom útoku zlých síl je človek a manželstvo, pretože človek v sebe nesie Boží obraz a podobu a manželstvo je zase ikonou najsvätejšej Trojice. Sestra Lucia, ktorej sa vo Fatime zjavila Panna Mária, napísala: „Záverečný boj medzi Pánom a satanovým kráľovstvom sa bude týkať rodiny a manželstva.“ Preto treba neúnavne odhaľovať diablove pôsobenie a jeho plán zničenia človeka, manželstva a rodiny. Zlý duch vystreľuje svoje šípy proti tomu, čo je v človeku najsvätejšie - jeho život a vzťah k Bohu. Zlý propaguje hedonistický životný štýl, spojený s antikoncepciou a interrupciou a vnúka rodičom myšlienku zabiť dieťa ešte pred narodením. Deti, ktoré sa narodia, zase otec ľži zväzda prostredníctvom demoralizácie (pornografiou, drogami

a násilím), zatiaľ čo chorým (onkologickým pacientom) a starým ponúka eutanáziu.

Hlavným cieľom zlého ducha a jeho civilizácie je viesť ľudí k morálnej, duchovnej a nakoniec k fyzickej smrti. Prvou etapou pôsobenia diabolskej stratégie je zabrániť počatiu dieťaťa. Skutočnosť, že v Európe zomrie viac ľudí, ako sa narodí (vo svete za 1 minútu zomiera 107 detí umelým potratom), svedčí o tom, že európske národy sú zotročené civilizáciou smrti.

Boh dáva manželom veľké poslanie - majú spolupracovať s Najsvätejšou Trojicou pri stvorení nových ľudských bytostí. Majú prijať a aj vychovávať tolko detí, koľko chce k životu povolať Boh. Toto je ich prvé a najdôležitejšie povolenie. Deti sú pre každú rodinu najväčším Božím darom a pokladom.

Nenahradí ich ani blahobyť, ani profesionálna kariéra.

Odporovať Božej vôli zabráňovaním počatiu je jedným z najťažších previnení v manželstve. Ak manželia odporujú Bohu a nechcú prijať dar nového života, poškvŕňujú sa ťažkým hriechom: podliehajú diablovmu plánu a spolu s ním vytvárajú civilizáciu smrti.

V každom dieťati, ktoré sa počne v matkinom lone, k nám prichádza sám Boh so svetlom svojej lásky. Otec Andrea Dascanio píše: „Zámerne pozbavenie sa plodnosti, čiže každá forma antikoncepcie, blokuje stvoriteľskú moc Boha, zadržuje ľudský život prv, než sa narodí a rozvinie. Jediná sila na svete, ktorá môže zabrániť životu šíriť sa v láske - je ľudská vôľa odmietajúca počatie...“

„Plodte a množte sa“ je prvé prikázanie, ktoré sme dostali celkom na začiatku. Porušil ho teda veľký hriech..., ktorý pramení v egoizme, pretože okrem seba nechceme nikoho, o koho by sa bolo treba starať!

MUDr. Vaščák Blažej

ilustračná snímka: P. Čech

Dám ti múdrosť a poučím ťa o ceste, ktorou máš kráčať... (Ž 32,8)

Otče, prosím Ťa v Tvojom Svätom duchu, aby som dokázal vypovedať o vykúpení, ktoré si nám dal skrze tvojho Syna Ježiša Krista, aká je to prenesmierna radosť a pokoj v srdci. Ty dávaš do srdca lásku, pravdu a Ducha, ktorý všetko činí. Aká obrovská je Tvoja moc, vytrhuje z moci temna a robí nás schopnými pokánia. Lebo cesta do pekla je vychoďená s dobrým predsavzatím, ktoré nikdy nie sme schopní sami splniť a ak splníme, vedie nás to len k pýche. Vyznal som ti svoj hriech a ty si mi odpustil moje prestúpenie. Dal si mi milosť a vinu môjho hriechu si preniesol na svojho Syna. On prežil tú najväčšiu bolesť a položil život za mňa. Ďakujem, Bože.

Evanjelium nás varuje pred tvojím súdom, ale zároveň evanjelium je aj Božou múdrosťou, ktorá nám neustále odpovedá na naše šťastie, na naše otázky, pokušenia a trápenia. Ty si zvíťazil obetou na kríži, aj keď tomu nikto nemôže rozumieť, kto nie je spasený. Nenechaj ma nikdy ľahostajným k blíznym, ale daj mi moc svedčiť o Tebe, že si živý a nie ďaleko. Ďakujem za to, že si ma vykúpil svojou obetou na kríži a túžiš po mojej blízkosti.

Staňte sa bláznami v očiach tohto sveta, lebo všetko, ako poznáme, zhorí a celé naše trápenie je márnosťou, ak nespoznáme, kým je Boh pre nás. Z celého srdca, úprimne, z celej sily, v plači, vytrvalo na koleňoch hľadajte Boha a staňte sa občanmi nebeského kráľovstva. Lebo iba On má moc dať večný život. Vchádzajte tesnou bránou. Oslávte Boha, lebo všetka sláva a česť patrí iba Jemu. Abba, Otče!

J. G.

Ohlášky

• sobáš 23. júna 2017 vo Vítaze o 15:30 h - Ondrej Šuster, syn rodičov Pavla a Terézie rod. Galdunovej, narodený v Krompachoch, bývajúci vo Vítaze a Nikola Kráľová, dcéra rodičov Pavla a Heleny rod. Čechovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

Stalo sa

• 1. 5. v utorok sme slávili odpustovú slávnosť v našom farskom kostole, zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; slávnosťnú sv. omšu o 10:30 h celebraval Miroslav Turák, farár v Krížovanoch

• 5. 5. v sobotu sme boli už na 14. púti rádia Lumen do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove; hlavným celebrantom a kazateľom bol košický pomocný biskup Mons. Marek Forgáč

• 5. a 6. 5. bola Snúbenecká škola - „Víkendovka II.“ v našej farnosti so začiatkom o 9:00 h na fare v katechetickú miestnosť; bola to bezprostredná príprava pre našich snúbencov pred prijatím sviatosti manželstva

• 13. 5. v 7. veľkonočnú nedeľu bola o 10:30 h sv. omša v kaplnke v Doline

• 20. 5. v nedeľu bola v našej farnosti poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej - vo farskom kostole vo Vítaze od 14:00 – 17:00 h zakončená požehnaním a vo filiálnom kostole v Ovčí od 13:00 – 16:00 h

• 25. 5. sme slávili Nanebovstúpenie Pána, prikázaný sviatok

• 27. 5. na sviatok Najsvätejšej Trojice v nedeľu bolo vo filiálnej obci v Ovčí v kostole sv. Barbory 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10:30 h po prvý raz prijalo 7 detí Pána Ježiša v Eucharistii

• 3. 6. dnes v našom farskom kostole sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze je 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10:30 h po prvý raz prijme 14 detí Pána Ježiša v Eucharistii

Stane sa

• 16. 6. v sobotu ráno bude stretnutie modlitbovej skupiny sv. Pátra Pia

• 16. 6. v sobotu bude spoločná krstná náuka o 10:00 h na fare

• 22. 6. v piatok bude nočná adorácia vo farskom kostole od 21:00 – 22:00 h

• 29. 6. v piatok bude prikázaný sviatok sv. Petra a Pavla, apoštolov; je to aj záver školského roka, ktorý deti zo Základnej a Materskej školy ukončia ďakovnou svätou omšou vo Vítaze o 8:00 h a v Ovčí o 17:00 h

• 1. 7. v daný deň bude po sv. omšiach zbierka na Dobročinné diela Svätého Otca

• 5. 7. vo štvrtok je cirkevný sviatok slovanských vierozvestov sv. Cyrila a Metoda

• 7. 7. v sobotu bude požehnanie peších pútnikov na odpust do Levoče ráno o 5:00 h vo Vítaze

• 8. 7. odpustová slávnosť Návštevy Panny Márie na Mariánskej hore v Levoči

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
4. 6.	Pondelok				
5. 6.	Utorok	18:00	60: Mária Uličná		
6. 6.	Streda			18:00	za ZBP rodiny Jozefa Barana
7. 6.	Štvrtok	7:00	† Štefan a Františka		
8. 6.	Najsv. Srdca Ježiš.	18:00	za ZBP rodín prístrešia „Krankotová“	17:00	† Ján Jenča Bednárík (výročná)
9. 6.	Sobota	7:00	za ZBP rodiny Girčákovej		
10. 6.	10. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP Jána a Apolónie Humeňanských
		10:30	za ZBP Alžbety Čechovej		
11. 6.	Pondelok				
12. 6.	Utorok	18:00	† Darina Gočová		
13. 6.	Streda			18:00	60: Mikuláš Baloga
14. 6.	Štvrtok	7:00	† Jozef a Helena Uliční; Jozef a Viktória Kurucovci		
15. 6.	Piatok	18:00	80: Helena Liptáková	17:00	† Jozef a Mária Balogovci
16. 6.	Sobota	7:00	60: Pavol Uličný		
17. 6.	11. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP rodiny Galkovej
		10:30	za ZBP pútnikov vo Svätej zemi		
18. 6.	Pondelok				
19. 6.	Utorok	18:00	za ZBP detí a zamestnancov MŠ		
20. 6.	Streda			18:00	za ZBP rodiny Ondriašovej
21. 6.	Štvrtok	7:00	† Martin, Rudolf a František Uliční		
22. 6.	Piatok	18:00	† Bibiana Kandráčková	17:00	† Ján, Apolónia, Alžbeta, Anton a Alojz Baranovci
23. 6.	Sobota	7:00	za ZBP Bohuznámej rodiny		
		15:30	sobáš: O. Šuster - N. Kráľová		
24. 6.	12. nedeľa cez rok - B	7:30	† Valent a Helena Sabolovci	9:00	poďakovanie za púť vo Sv. Zemi a za sprievodcov
		10:30	za farnosť		
25. 6.	Pondelok				
26. 6.	Utorok	18:00	† Františka Kundríková (výročná)		
27. 6.	Streda			18:00	50: Peter Uličný
28. 6.	Štvrtok	7:00	na úmysel Bohuznámej osoby		
29. 6.	Sv. Peter a Pavol	8:00	Te Deum - za farnosť	17:00	Te Deum - za ZBP Bohuznámej osoby
		18:00	50: Pavol Gatt		
30. 6.	Sobota	7:00	za ZBP Viliama, Juraja, Olivera a Štefana		
1. 7.	13. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP s poďakovaním za 30 r. služby kostolníka Michala Jenču
		10:30	za ZBP rodín prístrešia „Čechová - Dolina“		
2. 7.	Pondelok	18:00	za ZBP rodiny Sabolovej	17:00	za ZBP Márie Kollárovej a jej rodiny
3. 7.	Utorok	18:00	† Mária Magdová rod. Berthótyová		
4. 7.	Streda			18:00	† Mária a Valentín Balogovci
5. 7.	Sv. Cyril a Metod	7:30	za kňazov a rehoľníkov z našej farnosti	9:00	† Jozef, Agnesa a Marta Baranovci
		10:30	40: Amika Miháľová		
6. 7.	Piatok	18:00	† Valent Sabol	17:00	za ZBP Dominika, Radoslava a Mateja Balogovcov
7. 7.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov ruž. bratstva	17:00	za živých a mŕtvych členov ruž. bratstva
8. 7.	14. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP rodiny Žofie Balogovej
		10:30			

5. máj 2018 14. púť Rádia Lumen do Krakova - Lagiewnik

27. mája 2018 prvé sv. prijímanie prišlo 7 detí z Ovcia